

СТАНОВИЩЕ

за представените документи на **доц. д-р Десислава Димитрова Щерева**
(НМА „Проф. Панчо Владигеров“)
във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“
в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство –
специалност „пиано“ към катедра „Пиано“, ТКДФ на НМА „Проф. Панчо
Владигеров“, обявен в държавен вестник (бр.75/ 24.09.2019 г.)

от проф. д-р Боряна Асенова Ламбрева
НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Доц. д-р Десислава Щерева е кандидат в обявения от НМА „Проф. Панчо Владигеров“ конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в специалността „пиано“ към катедра „Пиано“ на ТКДФ. Документацията, която тя представя във връзка с конкурса, съдържа Справка за минималните изисквани точки по група показатели, Справка за приносите на художественотворческата дейност като хабилитационен труд, Списък с други творчески изяви и педагогическа дейност, както и творческа биография на кандидата.

Десислава Щерева завършва средното си образование в Музикалното училище в Бургас в класа на Радка Чомакова, след което постъпва и успешно завършва Московската Консерватория в класа по пиано на проф. Зинаида Игнатиева, където има и допълнително обучение в продължение на две години като аспирант. В биографията ѝ на изпълнител се открояват наградите от национални и международни конкурси, участия в редица български фестивали като „Софийски музикални седмици“, „Европейски музикален фестивал“, „Варненско лято“, „Аполония“, „Салон на изкуствата“, „Новогодишен музикален фестивал“, „Нова българска музика“ и др., както и във фестивали в Македония и Гърция.

Сред многобройните участия на Десислава Щерева, в които тя изпълнява обширен и разнообразен клавирен репертоар, освен соловите изпълнения ярко се откроява и активната ѝ дейност като камерен изпълнител. Изявите на сформираното пред 1997 г. клавирно дуо Десислава Щерева – Евгения Симеонова бележат един наситен творчески път, изпълнен с множество първи изпълнения както на български композитори, сред които много клавирни произведения на Александър Йосифов, Николай Кауфман, Красимир Тасков, така и на респектиращ брой клавирни ансамбли от чуждестранни автори. Дуото печели награди на

престижни международни конкурси в Япония и Италия, както и наградата „Золотая муза“ за принос в популяризирането на руската култура и изкуство в България.

Впечатляваща е и дискографията на Десислава Щерева – освен осъществяването на записи за фонда на БНР за соло пиано и клавирно дуо, участието ѝ в телевизионната поредица „По вълните на музиката“ и други музикални предавания в БНР и БНТ, тя подготвя и издава няколко диска:

2001 г. – CD, издадено от „Gega New“ с произведения за пиано от Панчо Владигеров (заедно със своята първа учителка Радка Чомакова).

2010 г. – участва в издаването на двоен компактдиск с цигулкови произведения на съвременния сирийски композитор Дия Сукари.

2016 г. – "Gega New" издава CD на „Унгарски танци“ от Брамс в изпълнение на клавирното дуо Щерева – Симеонова.

За активната си творческа дейност и високи художественотворчески постижения през 2018 г. Десислава Щерева е наградена със „Златна лира“ от Съюза на Българските музикални и танцови дейци.

Представената *Справка за минималните изисквани точки по група показатели* отговаря на всички условия, покрива и дори значително надхвърля (в групи В и Г, които отразяват изпълнителската дейност на кандидата) изискваните параметри, определени от постановление No 122 за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, влязъл в сила от 06. 07. 2018 г., и е подкрепена с необходимия доказателствен материал.

Справката за приносния характер на художественотворческата, научната и педагогическата дейност, както и всички останали документи, обхваща периода след заемане на академичната длъжност „доцент“ през 2015 г. и е структурно съобразена с таблицата за минималните изисквания по група показатели.

В група В, като съответни и равностойни на *хабилитационен труд*, Десислава Щерева представя:

- в т. 4: Реализиран авторски продукт в областта на изкуствата (филм, спектакъл, изложба, концерт и др.) – издаден CD „Унгарски танци“ от Йоханес Брамс – „Gega New“ , 11. 2016 г. – проект на клавирно дуо Щерева-Симеонова.

- и в т. 5: Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата – шестте концерта като солист на симфонични и камерни оркестри в страната с изпълнения на клавирни концерти от Сергей Прокофиев и Волфганг Амадеус Моцарт.

Подкрепям и потвърждавам посочените от Десислава Щерева приносни моменти в изпълненията на ранните клавири концерти от Волфганг Амадеус Моцарт, съпоставени с произведение в същия жанр от неговия зрял период. Като се добави фактът, че избраните произведения (клавири концерти № 1, 2, 3, 4, 5 и 23 от Моцарт) се изпълняват сравнително рядко, серията от участия с тази програма в редица градове на страната определено носят ценен образователен и просветителски елемент. В същия смисъл е и приносът на изпълнението на Първия клавири концерт от Сергей Прокофиев.

В областта на изяви на клавириото дуо *Щерева – Симеонова* освен издаването на диска с „Унгарски танци“ от Йоханес Брамс, с голяма доза респект трябва да отбележим и осъществяването на единствения студийен интегрален запис на „Славянски танци“ от Антонин Дворжак, реализиран от български изпълнители за фонда на БНР. Тази своя активност кандидатката счита за основен приносен момент в дейността си през разглеждания период. Към това се прибавят и трите концертни изпълнения на произведението в София, Добрич и Будапеща. *„Представянето на всички „Славянски танци“ в рамките на един концерт е предизвикателство към творческата фантазия на клавириния ансамбъл, с богатата скала от образно-емоционални състояния във всеки танц, наситени с клавири виртуозитет. Интегралното концертно изпълнение на този цикъл е рядко, не само за България.“*

Особено искам да отделя и подчертая присъствието на голям брой премиерни изпълнения на произведения от български и чуждестранни композитори в цялостния творчески облик на пианистката Десислава Щерева. Според мен тази част от изпълнителската биография на кандидатката бележи най-съществения принос в нейната артистична дейност. Това важи както за солистичните ѝ изяви, така и за активните ѝ участия като член на клавириото дуо *Щерева-Симеонова*. Преди всичко не може да не отбележим големия принос, който изпълнителките имат в пропагандирането на българската музика, осъществявайки световните премиери на редица произведения от наши композитори. Като започнем от клавириите ансамбли на Александър Йосифов, писани за най-разнообразни формации – произведения за четири, шест или осем ръце, за едно или две пиана. Ярка илюстрация на горното твърдение е големият юбилеен авторски концерт на композитора, осъществен на 30. 05. 2015 г., където премиерно прозвучават четири негови клавири пиеси в изпълнение на дуото в партньорство *„с двама от най-изтъкнатите представители на българската клавирина школа – професорите Йовчо Крушев и Димо Димов“*.

Световна премиера е и посветеното на дуото „Дивертименто кончертанте за две пиана и струнен оркестър“ от Красимир Тасков, изпълнено на изданието на прегледа „Нова българска музика“ през 2019 г.

В качеството си на солист Десислава Щерева изпълнява за първи път и написания специално за нея Концерт за пиано и струнен оркестър – „Звукове и шепот от кристалната гора“ от Ясен Воденичаров, с голям успех и много последващи изпълнения у нас и в чужбина осъществява световната премиера на произведението на Георги Арнаудов „Вратите на съня“ – тихи и приглушени симфонии за струнен оркестър и пиано.

Сред изпълнените за първи път в България произведения от чужди автори се отличават 8-те клавирни пиеси от „Сборник с песни и творби от турска музика“ от г-жа Херцмайнска де Слупно, Концертът за две цигулки и подготвено пиано Tabula Rasa – Арво Пярт в партньорство с цигуларите Йордан Димитров и Евгени Николов, както и световната премиера на Концерт за флейта, пиано и камерен оркестър от японската композиторка Рика Сузуки, изпълнена заедно с флейтистката Ацуко Кога и камерен ансамбъл „Софийски солисти“.

Не бива да се пропусне и фактът, че почти всички изпълнени за първи път произведения са записвани директно и излъчвани в програмите на БНР и БНТ.

За изпълнителя премиерните изпълнения носят голяма отговорност, защото бидейки сътворец, той създава първия звуков еквивалент на написаното и е първият, чрез когото до публиката достига авторовото послание – идейно, музикантско и драматургично.

Като преподавател в НМА и НБУ доц. д-р Десислава Щерева създава условия за развитие и усъвършенстване уменията на своите студенти освен чрез лабораторната работа в клас, също така и чрез многобройни участия в различни музикални събития. В много от случаите тя е техен партньор и на сцената. За изминалия период от 2015 г. насам нейни студенти са отличени с две първи и една трета награда в рамките на: IX студентски фестивал на изкуствата Благоевград, XXIII международен конкурс за инструменталисти и композитори "Музиката и земята" и на IV Международен конкурс за пианисти-непрофесионалисти Vivaripiano.

Като отчитам всичко казано до тук, представените материали, както и на личната ми висока оценка за кандидата, ***предлагам убедено на уважаемото научно жури в настоящия конкурс да присъди на Десислава Димитрова Щерева академичната длъжност „професор“ по пиано в професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство.***

София, 15. 01. 2020 г.

проф. д-р Боряна Асенова Ламбрева

/...../